

**ZOUPRNA, Jan: *Od Jišuvu k Izraeli : formování izraelských mocenských elit 1919 - 1949*.
1. vyd. Praha : Libri, 2007. 327 s., ISBN 978-80-7277-336-7.**

Anotovaná publikace se zabývá formováním hlavních proudů uvnitř sionistického hnutí zejména v období před založením státu Izrael, a to jak na území Palestiny, tak v diaspoře. Její autor Jan Zouplna (1977) vystudoval hebraistiku na FF UK a v současné době působí v Orientálním ústavu Akademie věd. Na FF UK získal titul PhD., přičemž předkládaná publikace je knižním vydáním jeho dizertační práce. Jan Zouplna pravidelně publikuje jak v českých, tak v zahraničních odborných časopisech.

Prvních zhruba padesát stran textu je věnováno historickému úvodu a popisu situace v britské mandátní Palestině. V dalších dvou částech pak autor analyzuje vznik a vzájemné soupeření dvou dodnes existujících sionistických politických proudů. První část je tak věnována levici, která byla dominantní silou v době utváření Izraele a zůstala jí až do 70. let minulého století. Pozornost je z velké části upřena na postavu Davida Ben Guriona, kterému se podařilo získat rozhodující postavení jednak v rámci levice a po druhé světové válce i v Sionistické organizaci. Autor rovněž přibližuje význam institucí dělnického hnutí (Histadrut, Hagana, Palmach) pro budování životaschopného státního útvaru.

Přibližně stejná část knihy je zasvěcena zrodu izraelské pravice. Klíčovou osobou této části je jeden ze zakladatelů tzv. Revizionistického hnutí, ruský židovský intelektuál Vladimír Žabotinskij. Kromě obsáhlého výkladu revizionistické ideologie se Zouplna zabývá především historickým vývojem tohoto značně heterogenního hnutí. Revizionisté, mezi kterými během třicátých let převládly radikální postoje, nedokázali ve sledovaném období na rozdíl od levice zásadním způsobem ovlivnit podobu utváření židovského státu.

Knihy Jana Zouplny je přínosná jednak množstvím shromážděných faktografických údajů a jednak kritickým a důsledně analytickým přístupem k nim. Autor pracoval jak s publikovanými prameny, memoáry a dalšími dokumenty, tak s periodickými tiskovinami či s nepublikovanými archivními dokumenty. Součástí knihy je obsáhlý poznámkový aparát a seznam pramenů a odborné literatury.